

Studieplan

Arkeologi - master

120 studiepoeng. Studiested: Tromsø

Studieplanen er godkjent av styret Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning ved UiT Norges arktiske universitet, 04.06.2017. Revidert 01.06.2021.

Gjelder fra og med høst 2021.

Navn på studieprogram	Bokmål: Mastergradsprogram i arkeologi Nynorsk: Mastergradsprogram i arkeologi Engelsk: Master's Degree in Archaeology
Oppnådd grad	Mastergrad i arkeologi
Målgruppe	Mastergradsprogrammet i arkeologi rettes mot studenter med avlagt bachelorgrad i arkeologi som ønsker videre utdanning i arkeologisk forskning og kulturarvstudier.
Opptakskrav, forkunnskapskrav, anbefalte forkunnskaper	For opptak til mastergradsprogram i arkeologi kreves fullført bachelorgrad eller tilsvarende. Graden må ha en faglig fordypning på minimum 90 studiepoeng i arkeologi. For opptak på mastergradsprogrammet kreves det gjennomsnittskarakter C (2,5) eller bedre, innenfor 90 studiepoeng i arkeologifaglige emner. På bacheloroppgaven kreves det et absolutt karakterkrav C eller bedre. Karakteren beregnes som et vektet gjennomsnitt av alle emnene som inngår i opptaksgrunnlaget. Emner med vurderingsuttrykk «bestått» blir ikke inkludert i beregningen. På bacheloroppgaven kreves det et absolutt karakterkrav C eller bedre. Studenter fra andre læresteder søker opptak på et tilsvarende grunnlag.
Læringsutbyttebeskrivelse	Etter endt studium og oppnådd grad har studentene følgende læringsutbytte: Kunnskap • Har avansert kunnskap innenfor arkeologi og spesialisert innsikt i et utvalgt faglig område. • Har inngående kunnskap om arkeologiens vitenskapelige teorier og metoder. • Har inngående innsikt i den arkeologiske forskningsprosessen; dette omfatter blant annet tematisk og empirisk avgrensning, problemformulering, etablering av teoretisk og metodisk rammeverk, samt analyse og fortolkning. • Kan anvende kunnskap på nye områder innenfor arkeologi. • Kan analysere arkeologiske problemstillinger med utgangspunkt i fagområdets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet.

	Ferdigheter • Kan analysere og forholde seg kritisk til arkeologiske og andre relevante informasjonskilder og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer. Mer spesifikt kan studenten orientere seg i faglitteraturen med særlig vekt på arkeologisk teoridannelse, forskningsmetode og tidligere, relevant forskning. • Kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger innenfor arkeologi og arbeide selvstendig med praktisk og teoretisk problemløsning, herunder egen empiri, enten i form av arkeologisk materiale eller litteraturstudier. • Kan bruke relevante metoder, teknikker og data for forskning og faglig utviklingsarbeid på en selvstendig måte. • Kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer. Generell kompetanse • Kan analysere relevante arkeologiske- og forskningsetiske problemstillinger • Kan jobbe selvstendig med systematisering av empiri. • Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter, herunder planlegge og gjennomføre prosjekter med arkeologiske kilder eller tilsvarende problemstillinger. • Kan formidle omfattende selvstendig arbeid og beherske arkeologiens uttrykksformer. • Kan kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor arkeologi, både med spesialister og til allmenheten. • Kan bidra enten til nytenking om fagets teori, utvikling av metodologi eller formidlingsformer.
Faglig innhold og beskrivelse av studiet	Mastergradsprogrammet i arkeologi tilbys som et heltidsstudium ved studiested Tromsø. Mastergradsprogrammet i arkeologi er et forskningsbasert studieprogram som skal gi omfattende kunnskap om den arkeologiske forskningsprosessen. Programmets faglige fokus er fordypninger i arkeologisk teori og metode, med eksempler fra både nordisk og internasjonal forskning, problemstillinger knyttet til arkeologi i nordområdene herunder samisk fortid, samt kulturarvstudier.

Gjennom kurs, seminarer og arbeidet med masteroppgaven skal studenten få god innsikt i arkeologisk problemformulering, teoridannelse og forskningsmetode, og lære seg å mestre vitenskapelig analyse og fortolkning.

Den viktigste bestanddelen i programmet er masteroppgaven. Den skal gi ny kunnskap om et nærmere avgrenset emneområde og lære studenten hvordan forskningsbasert kunnskap erverves og formidles gjennom analyse og argumentasjon. Masteroppgaven skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid utført under veiledning.

Mastergradsprogrammet i arkeologi går over to år og består av 120 studiepoeng. Programmet består av en opplæringsdel på 60 studiepoeng med en rekke tematiske emner, og masteroppgaven på 60 studiepoeng. Minst 40 studiepoeng av opplæringsdelen skal være arkeologifaglige emner. Inntil 20 studiepoeng kan tas i emner fra andre fag etter eventuell anbefaling fra koordinator/veileder. Bare emner med spesiell relevans for den enkelte students oppgave kan innpasses i graden. Masteroppgaven (ARK-3900) er på 60 studiepoeng.

Emner

Mastergradsprogrammet i arkeologi består av to obligatoriske emner og fem valgfrie emner.

Obligatoriske emner

- ARK-3026 Sentrale perspektiver på arkeologisk teori og metode (10 stp.)
- ARK-3900 Masteroppgave i arkeologi (60 stp.)

I ARK-3026 blir studentene engasjert i utvalgte grunnleggende temaer i arkeologiske tenkning og praksis for å oppnå bredde og fordypning i faget. ARK-3900 består av et masteroppgaveseminar som strekker over alle fire semestrene og avsluttes med innlevering av en ferdig oppgave ved slutten av det fjerde semesteret.

Valgemner

Valgemnene bidrar til oppnåelse av kunnskapsbredde, men kan også støtte studentens eget arbeid med masteroppgaven.

De nåværende valgemner er:

- ARK-3002 Jeger-samlere: arkeologiske perspektiver (10 stp.)

- ARK-3010: Populær faglig formidling (10 stp.)
- ARK-3011 Kunnskapsarkeologi: Kritiske perspektiver på disiplinærhistorie
- ARK-3013 Teori og metode i analyse av boplasstruktur (10 stp.)
- ARK-3014 Tingenes tale: Nye perspektiv på materiell kultur (10 stp.)
- ARK-3015 Arkeologi og historiske kilder (10 stp.)
- ARK-3021 Håloygene og deres forbindelser: Jernalder i nordre Fennoskandinavia (10 stp.)
- ARK-3025 Kulturhistorisk fordypning (10 stp)
- ARK-3027 Førhistorisk religion og ritualer (10 stp)

Merk at ikke alle valgemner gis hvert semester. Oppdatert emnebeskrivelse og oversikt over hvilke emner som gis det aktuelle semesteret finnes i emnekatalogen på nett.

Oppgaven

En prosjektbeskrivelse utarbeides i det første semesteret. Den skal gi studentene mulighet til å utvikle en problemstilling og disposisjon for masteroppgaven, inklusiv de første vurderinger av relevant teori og metode, samt valg og avgrensing av empiri. Deretter skal studenten fortsette å utvikle oppgaven ved å jobbe på deler eller kapitler i løpet av det andre og tredje semester, med regelmessige fremstillinger av produksjonen i plenum. Det fjerde semesteret er rettet mot avsluttende arbeid på oppgaven. Valgemnene skal gi studentene et godt faglig grunnlag for arbeidet med masteroppgaven. Emnene vil legge stor vekt på teori og metode innenfor emnets tema. Temaene vil ofte ha sammenheng med pågående forskningsprosjekter eller vil være nært knyttet til forskningsinteresser og kompetanseområder hos de vitenskapelig ansatte.

Masteroppgaven skal være på 50-70 sider.

Feltarbeid

Studiet er tilrettelagt slik at de som må utføre feltarbeid kan gjøre dette mellom 2. og 3. semester (sommer). OBS: Studenter som skal på feltarbeid i forbindelse med masteroppgaven må ha godkjent førstehjelps- og sikkerhetskurs. Det må ikke være mer enn tre år fra førstehjelps- og sikkerhetskurs ble tatt til feltarbeidet gjennomføres. Instituttet tilbyr førstehjelps- og sikkerhetskurs i vårsemesteret.

Tabell: oppbygging av studieprogram				
	Semester	10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng
	1. semester (høst)	ARK-3900 Masteroppgave i arkeologi	ARK-3026 Sentrale perspektiver på arkeologisk teori og metode	Valgemne arkeologi
	2. semester (vår)	ARK-3900 Masteroppgave i arkeologi	Valgemne arkeologi	Valgfritt emne
	3. semester	ARK-3900 Masteroppgave i arkeologi	Valgemne arkeologi	Valgfritt emne
	4. semester	ARK-3900 Masteroppgave i arkeologi		
Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer	Undervisningen er en kombinasjon av forelesninger, seminarer og studentframlegg. En stor del av undervisningen foregår som seminarer og krever aktiv deltakelse fra studentene. Undervisningen er lagt opp med henblikk på å øke og fordype studentenes kunnskap om arkeologiske problemstillinger, samt deres bruk av teori og metode. Studentpresentasjoner er en viktig del av undervisningen. Gjennom seminarer og presentasjoner vil studentene utvide sine ferdigheter til å jobbe selvstendig, til å finne og anvende relevant informasjon og til å jobbe med arkeologisk materiale. På seminarene tilknyttet ARK-3900 Masteroppgave legger studentene fram deler av masteroppgaven sin og får tilbakemelding fra både faglæreren og			

	medstudenter. Dette styrker studentenes evne til å presentere eget arbeid, til å ta imot kritikk på sitt eget arbeid og til å gi konstruktiv kritikk til andres arbeid. Undervisningsform og omfang er nærmere beskrevet i de enkelte emnebeskrivelsene. Vurderingsformen brukt i emneundervisning består av hjemmeoppgaver over selvvalgt eller oppgitt tekst. Videre får studentene mulighet til å øke sin kompetanse i både skriftlig og muntlig framstilling i løpet av undervisningen. Noen emner har obligatoriske arbeidskrav som må være godkjent før endelig eksamen i emnet kan leveres. Vurderingsformene er nærmere beskrevet i de enkelte emnebeskrivelsene. Fremgangsmåten og vurderingsform til ARK-3900 Masteroppgave beskrives under. Det er utarbeidet sensorveiledning til hvert emne.
Relevans	Mastergradsprogrammet gir grunnlag for selvstendig yrkesutøvelse i sammenhenger der en avansert innsikt i faget er nødvendig. Det gir grunnlag for arbeid innen universitetsmuseer, samiske eller museer innen det nasjonale museumsnettverket, kulturminneforvaltning på regionalt og nasjonalt plan, samt arkeologiske utgravninger og feltregistrering av kulturminner. Stillinger som, for eksempel, museumsleder, konservator, avdelingsleder, prosjektleder, eller som arkeolog med spesifisert portefølje fylles ofte med personer med en master i arkeologi. Videre er det mulig å få arbeid innenfor en rekke andre felter innen kultur og reiseliv. Stor tidsmessig dybde og vid geografisk horisont i studiet har også vist seg nyttig i jobb hvor det kreves overordnet analytisk og strategisk tenking. Programmets akademiske oppdatering sikres gjennom våre faglige forskningsnettverker, både nasjonalt og internasjonalt. Studiets relevans for arbeidsliv blir vedlikeholdt gjennom faglige kontakter med blant annet fylkeskommunene, Sametinget, Riksantikvaren, NIKU (Norsk institutt for kulturminneforskning) regionale- og lokale museer. Mastergraden er også grunnlag for videre forskerutdanning innenfor faget arkeologi.

Arbeidsomfang	Forventet arbeidsomfang for studenten: For å nå læringsmålene må studentene forvente å arbeide 1500-1800 per år. Det tilsvarer ca. 40 timer i uken, inkludert forelesninger, seminarer og selvstudium.
For masteroppgaver/ selvstendig arbeid i mastergradsprogram	Masteroppgaven skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid og skal skrives individuelt. Arbeidet på oppgaven gjennomføres i emnet ARK-3900, som strekker seg over alle fire semestre. Første semester formuleres en prosjektbeskrivelse, i andre og tredje semester utarbeides nye kapitler til oppgaven, og fjerde semester skrives oppgaven ferdig. Undervisningen består av masterseminar og individuell veiledning. Seminarene er utformet som en workshop der studenter og faglærer deltar. Presentasjoner fra studenter blir diskutert i plenum. Seminarene fokuserer i øvrig på skriveferdigheter og krav til vitenskapelige tekster og argumentasjon. Foruten å være til hjelp i det konkrete arbeidet med de enkelte masteroppgavene, skal seminarene trene opp evnen til å presentere eget arbeid samt i å konstruktivt kunne diskutere andres arbeid. Eksamen er todelt: 1) Innlevering av masteroppgaven. Masteroppgaven skal være på 50-70 sider (20 000 - 28 000 ord). En side skal være lik ca. 2200 tegn uten mellomrom/2500 tegn inkl. mellomrom. 2) En individuell muntlig eksamen med en intern og en ekstern sensor. Endelig bokstavkarakter settes etter en helhetlig vurdering av oppgaven og den muntlige prestasjonen.
Undervisnings- og eksamensspråk	Undervisningen foregår på norsk, og eksamen foregår på norsk eller et annet skandinavisk språk. Instituttet kan dispensere slik at eksamen kan foregå på engelsk. Masteroppgaven kan skrives på et skandinavisk språk eller på engelsk.
Internasjonalisering	Arkeologimiljøets virksomhet fokuserer på nordområdene, primært i Norden, men også bredere. Våre forskningsgrupper har nettverker knyttet til andre institusjoner i Norden, samt Storbritannia, Vest-Europa, Russland, Canada og USA. Studenter treffer denne internasjonale forskningen i fagmiljøets felles forskningsseminarer, og i noen tilfeller gjennom invitasjon i å delta i aktuelle forskergruppers aktivitet. I tillegg kan studenter ta en del av studiet i utlandet på utvekslingsavtaler.
Studentutveksling	Det er mulighet til å få innpass for emner fra utenlandske universiteter som del av valgemenene i mastergraden. Dette må være

	direkte relevant for studentens studieplan og fordypning. Et eventuelt utenlandsopphold bør gjennomføres i 2. semester. Studentene oppfordres primært til å benytte instituttets veletablerte samarbeids- og utvekslingsavtaler. Vi tar forbehold om hvilke emner det utenlandske universitetet kan tilby. Før utreise må studenten ha en forhåndsgodkjenning, det vil si at faglærer hjelper studenten å velge emner som skal godkjennes som del av studiet. Endelig godkjenning ved UiT søkes med dokumentasjon på bestått eksamen i de anbefalte emnene i utlandet. For oppdatert oversikt over hvilke universiteter studieprogrammet i arkeologi har avtale med, vises det til UiTs nettside om internasjonalisering, eller ta kontakt med internasjonal koordinator. Foruten utvekslingsavtaler på Erasmus+ og Nordplus, har mastergradsstudentene i arkeologi også tilgang til instituttets internasjonale forskernettverk.
Administrativt ansvarlig og faglig ansvarlig	Programstyret for arkeologi har det faglige ansvaret for studieprogrammet. Programstyret består av en programstyreleder, programstyresekretær, representanter fra faste ansatte på arkeologi og arkeologistudenter. Studieprogrammet tilhører Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning (HSL-fak). Institutt for arkeologi, historie, religionsvitenskap og teologi er administrativt ansvarlig for studieprogrammet.
Kvalitetssikring	Emnene som inngår i studieprogrammet evalueres minimum en gang i løpet av en treårsperiode. Emneevaluering består av student- og faglærers evaluering. Hele studieprogrammet evalueres årlig i et møte mellom studentrepresentanter, faglærerne og programstyrelederen. Programstyret vurderer evalueringene og foreslår eventuelle tiltak for å forbedre studiekvaliteten.

